

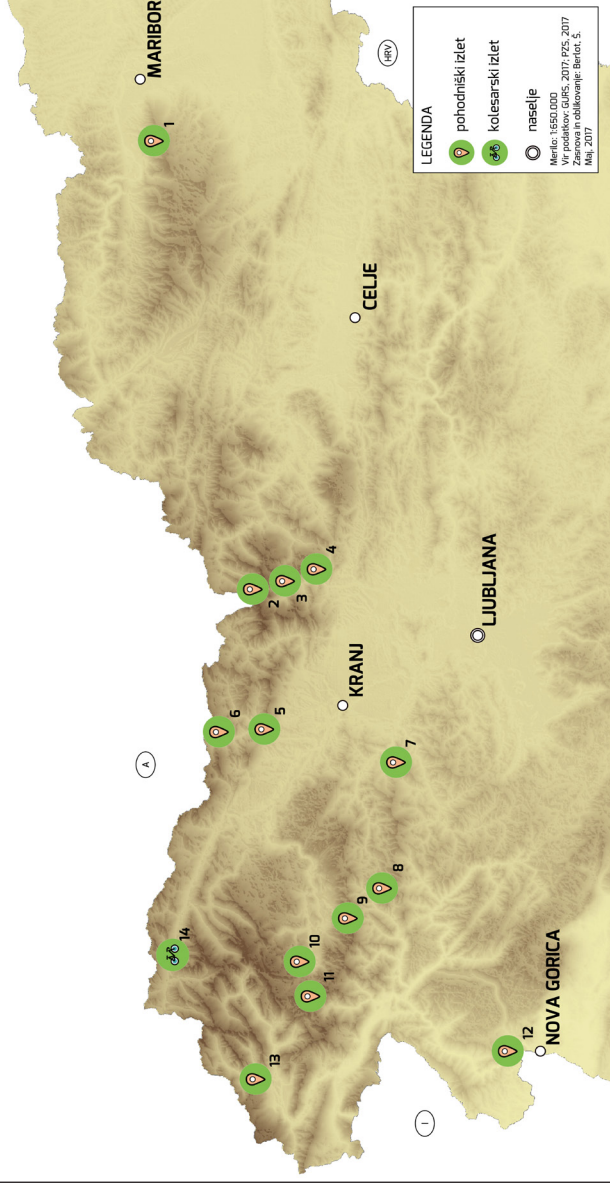

ZAPELJAN V GORE

PREDLOGI ZA IZLETE V GORE NA
TRAJNOSTEN NAČIN

PREGLEDNA KARTA IZLETOV

1. MARIBORSKA KOČA
2. KAMNIŠKO SEDLO
3. SLAP ORLIČJE
4. VELIKA IN MALA
PLANINA
5. KRIŠKA GORA
6. PLANINA KOFCE
7. LUBNIK
8. ČRNA PRST
9. SLAP SAVICA
10. PLANOTA KOMNA
11. POREZEN
12. SABOTIN
13. SLAP VIRJE
14. KOLESARSKA POT
TREH DEŽEL

Dragi izletnik, draga izletnica.

Z akcijo Ogenj v Alpah, s katero tradicionalno opozarjamo na okoljska in razvojna vprašanja Alp, letos nagovarjamo prometno problematiko. Okoljski problemi kot so kakovost zraka, energetska (ne)učinkovitost prometa in prostorski pritisk mirujočega in delujočega prometa v gorskih pokrajinah niso enostavno rešljivi in imajo daljnoročne učinke tako na kakovost bivalnega okolja kot na gošpodarstvo in ekosistem.

V brošuri »Zapeljan v gore«, ki je ena izmed aktivnosti projekta Ogenj v Alpah, je zbranih 14 pohodniško-kolesarskih izletov, ki so dostopni z vlakom, avtobusom in s kolesom. Nabor izletov pokriva Pohorje, Kamniško-Savinjske Alpe, Karavanke, Škofjeloško-Cerkljansko hribovje in Julijske Alpe. Predstavljeni izleti so zanimivi tako za fizično bolj pripravljene pohodnike kot za družine. Veliko potencialnih izletov v zloženki ni predstavljenih, zato povabljeni, da raziščete vozne rede in se na izlete odpravite trajnostno. Predlagani izleti so izbrani tako, da so časovno izvedljivi znotraj veljavnih voznih redov javnega potniškega prometa. Vozni redi so dostopni v knjižici Vozni redi v Alpah na: <http://www.cipra.org/sl/cipra/slovenija/aktivnosti-v-teku/vozniredi> ali v tiskani obliki v lokalnih turistično-informacijskih centrih ter planinskih kočah.

Vsi, ki se boste v gore odpravili trajnostno že letošnje poletje, lahko od junija do septembra sodelujete v akciji **Ogenj v Alpah 2017**. S simbolnim prižigom »ognja« na slovenskih vrhovih (sveča, bliskavica fotoaparata, telefonska lučka ...), s čimer načelno podprete sporočilo letošnje akcije. Sodelujoče prosimo, da pošljete fotografije s slovenskih vrhov s pripisom lokacije in načina mobilnosti na naslov: slovenija@cipra.org ali pa ga objavite na socialnih omrežjih **#Zapeljanvgore** **#OgenjvAlpah**, **#feuerindenalpen** in **@CIPRASlovenija** **@PlaninskaZvezaSlovenije** **@Ekosklad**.

Letošnja prireditev Ogenj v Alpah se bo odvijala v soboto, 12. 8., v Domžalskem domu na Mali planini. Vabljeni, da se na ta dan v gore odpravite trajnostno ter tako pripomorete pri prižiganju simbolnega Ognja v Alpah (podroben opis izlet št. 4).

Za več informacij spremljajte spletno stran: www.cipra.org/slovenija in www.pzs.si, FB strani: CIPRA Slovenija, Planinska zveza Slovenije in Ekosklad, lahko pa nam tudi pišete na slovenija@cipra.org.

VOZNI REDI V ALPAH SO DOSTOPNI NA:
<http://www.cipra.org/sl/cipra/slovenija/aktivnosti-v-teku/vozniredi> in preko QR kode.

POHORJE

Foto Mark Truden

Predlagan izlet na Mariborsko kočo je del Slovenske planinske poti, ki se prične ravno v Mariboru in poteka čez Pohorje, preko Kamniško-Savinjskih Alp, Karavank, Julijskih Alp ter predalpskih hribov, se spusti na Kras in konča na Debelem Rtiču. Označena je s splošno Knafelčevo markacijo in dodatno številko 1. Je najdaljša in najbolj priljubljena vezna pot v Sloveniji, hkrati najstarejša tovrstna pot na svetu. Pobudnik in snovalec je bil Ivan Šumljak, vzpostavljena je bila leta 1953.

DOSTOPNOST

Izhodišče je dostopno z avtobusom in vlakom v kombinaciji s kolesom in mestnim avtobusom (proga 6).

	Vlak (Ljubljana – Zidani most – Maribor Tezno – Ljubljana)	VR v Alpah str. 16, 14, 18, 15
	Mestni avtobus - linija 6 (izstopna postaja Spodnja postaja Pohorske vzpenjače)	http://www.marprom.si/fileadmin/dokumenti/vozni-redi-solski/Linija-6.pdf

1. MARIBOR - MARIBORSKA KOČA

Težavnost	Čas	Viš. razlika	Informacije o koči
nezahtevna označena pot	3 ure	807 m	Koča je odprta ves čas, razen ob ponedeljkih. GSM: 041 760 471 pdmmbmatica@gmail.com

Z VLAKOM Izstopimo na železniški postaji Maribor Tezno. Odpravimo se v smeri jugozahod proti parku Betnava, ki ga prečimo, nato severozahodno po Streliški cesti. Na križišču s Potjo na okope zavijemo levo. Za zadnjo hišo Poti na okope gremo po srednji poti mimo stebra električnega daljnovoda v gozd. Pot se rahlo vzpenja do 20 min oddaljene jase z zaselkom Habakuk, kjer so tudi gomilna grobišča s halštatskimi in antičnimi grobovi. Kmalu pridemo do table, ki nas opozori, da smo na območju gradišča Poštela (543 m). Naselbina je bila konec starejše železne dobe opuščena, znova pa je oživila v pozni mlajši železni dobi.

S Pošte le vodi SPP (Slovenska planinska pot) na desno v gozd. Hodimo večino po globokih kolovozih, ki so ponekod precej strmi. Obdaja nas bukov, potem mešani in nazadnje smrekov gozd. Na poti opazujemo kamnine, značilne za vzhodno Pohorje; to so kristalasti skrilavci, blestniki, sljudovci in gnajsi. Po uri vzpona od Pošte pridemo do smučišč na Mariborskem Pohorju. Odpre se lep razgled na Maribor in njegovo okolico. Po poti čez travnata pobočja ter mimo počitniških hišic in domov pridemo do zgornje postaje Pohorske vzpenjače (1040 m).

Od hotela Bellevue napravimo nekaj korakov po asfaltni cesti do odcepa »Sprehajalne poti«¹ proti Mariborski koči. Malo pod cesto je poznogotska cerkev sv. Bolfenka iz začetka 16. stol., ki je pomemben kulturni spomenik. Po »Sprehajalni poti«¹ gremo do bližnjega Anžejevega križa; po desni poti je le nekaj korakov na bližnje Ciglenice (1147 m), kjer stoji 20 m visok razgledni stolp. S stolpa vidimo ves pohorski hrbet proti zahodu, Kozjak, Slovenske gorice, Dravsko in Ptujsko polje, Haloze, Boč, Donačko goro, Medvednico, Ivanščico in druge vrhove v Hrvaškem Zagorju. Pot se spusti na cesto k Železničarskemu domu, sledi Pohorski dom, nato nasproti doma zavijemo po bližnjici skozi naselje počitniških hišic do ceste, po kateri pridemo do Mariborske koče (od zg. postaje žičnice 45 min).

Od koče se lahko odpravimo do Framskega slapu (slap Skalca), po slovenski planinski poti do Naravnega rezervata Šumik (2 uri 30 min) in do Črnega jezera (3 ure 45 min).

Z MESTNIM AVTOBUSOM Z mestnim avtobusom (linija 6) izstopimo na postaji Streliška. Od postaje se usmerimo jugovzhodno po Streliški in nato po nekaj 100 m zavijemo levo na ulico Poti na okope, od koder nadaljujemo po zgornjem opisu.

Foto: Banijela Savsda

Foto Brane Mauš

Ledeniška dolina Kamniške Bistrice se začneja z izvirom istoimenske reke v neposredni bližini Doma v Kamniški Bistrici. Izvir Kamniške Bistrice je tipičen kraški izvir, od koder reka nadaljuje pot skozi soteski Velikega in Malega Predaslja, kjer si je vrezala do 33 m globoko in ponekod samo 1 m široko strugo. Dolina Kamniške Bistrice se zaključi pri naselju Stahovica. V dolini Kamniške Bistrice si poleg izvira reke, Velikega in Malega Predaslja lahko ogledamo tudi ledeniške balvane, slapove, dvorec Aleksandra Karađorđevića in spominski park padlim v Kamniško-Savinjskih Alpah. Dolina Kamniške Bistrice je izhodišče za mnogo izletov v Kamniško-Savinjske Alpe.

DOSTOPNOST

Izhodišča so dostopna z vlakom v kombinaciji s kolesom ali z avtobusom.

	Vlak [Ljubljana – Kamnik – Ljubljana] ali kolo L041	VR v Alpah, str. 20
	Avtobus [Ljubljana – Kamnik – Stahovica – Kamniška Bistrica – Ljubljana]	VR v Alpah str. 70

2. DOM V KAMNIŠKI BISTRICI – KAMNIŠKA KOČA NA KAM. SEDLU

Težavnost	Čas	Viš. razlika	Informacije o koči
nezahtevna označena pot	3 ure 30 min	1263 m	VI – IX odprta ves čas I – V in X – XII odprta občasno 051 611 367 kamniska.koca@pdkamnik.si

Z AVTOBUSOM S postaje pri Domu v Kamniški Bistrici se odpravimo po cesti mimo kapele in spomenika padlim, kažipot nas usmeri desno na strmo peš pot, ki nas nekoliko višje pripelje do velikih konglomeratnih previsov – Galerij, oblikovanih v ledeni dobi. Pešačimo mimo spodnje postaje tovarne žičnice, kjer pot zavije levo in ostro desno. Pot se strmo nadaljuje, prečimo razmeroma strma pobočja, za katerimi se nam z leve priključi pot z višjega izhodišča (Jermanca). Dobro označena in razmeroma strma pot, ki se še nekaj časa vzpenja skozi gozd nas pripelje do studenca. Po kratkem vzponu prispemo do zasilnega bivaka Pri Pastircih. Pot nadaljujemo naravnost po markirani poti, ki iz gozda preide na razgleden travnik, počasi se začne pot strmo vzpenjati. Po razglednem prisojenem pobočju se vzpenjamo še dobro uro, ko prispemo do planinske koče na Kamniškem sedlu.

3. SLAP ORLIČJE (870 m)

Težavnost	Čas	Viš. razlika
nezahtevna označena pot	50 min	229 m

Z AVTOBUSOM S postaje pri Domu v Kamniški Bistrici se po cesti odpravimo v smeri proti Kamniku. Po približno 800m na levi smerokaz za slap Orličje (Orglice), pot nadaljujemo skozi obcestno parkirišče na pešpot v smeri Presedljaja, Korošice in Konja. Le-ta nas pripelje na rahlo vzpenjajoč se kolovoz. Sledimo strugi Kamniške Bele, ki kmalu ponikne. Po dobre pol ure hoje se pot za Orličje odcepi levo. Do slapu vodi ozka pot, kjer je potrebna previdnost.

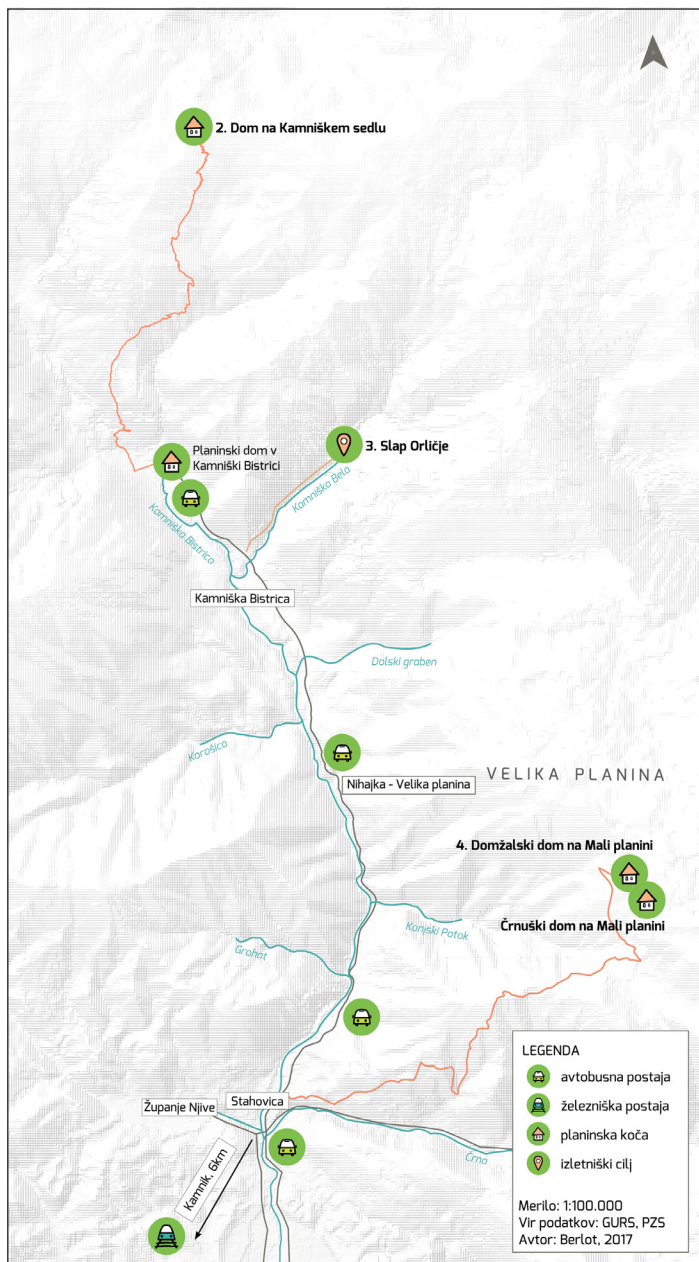
Slap Orličje Foto TIC Kamnik

4. STAHOVICA – POT NA SV. PRIMOŽA – PASJE PEČI ALI PIRČEV VRH – DOMŽALSKI DOM NA MALI PLANINI (1534 m)

Težavnost	Čas	Viš. razlika	Informacije o koči
nezahtevna markirana pot	3 ure	1104 m	Koča je stalno odprta. 051 665 665 info@domzalskidom.si

Z AVTOBUSOM S postaje Stahovica pešačimo približno 500 m v smeri proti Kamniški Bistrici. Nasproti parkirišča podjetja Kalcit se začne vzpon na vrh Sv. Primoža po široki in dobro uhojeni poti. Pot nas vodi mimo dveh kapelic. Pri koritu je označeno razpotje, kjer nadaljujemo levo v smeri Velike planine in Kisovca. Po krajšem vzponu prispemo do neizrazitega roba grebena, ki zavije levo. Nadaljujemo po prijetni gozdni poti, ki se za kratek čas strmo vzpne in nas pripelje ob rob razgledne točke. Pri označenem razpotju nadaljujemo po levi spodnji poti, ki

nas vodi čez razgledna in strma pobočja Pasjih peči, sicer pa lahko nadaljujemo rahlo desno po poti, ki se vzpne na Pirčev vrh (pot je daljša, vendar se izognemo prečenju strmih pobočij). Poti se združita na sedlu, kjer nadaljujemo po poti naravnost. Prispemo na južni rob planote Velike planine. Pot nadaljujemo v smeri Črnuškega doma na Mali planini, od koder nadaljujemo po široki poti proti Domžalskemu domu na Mali planini.

KARAVANKE

Foto Matjaž Dovečar

Karavanke so najdaljše slovensko gorovje in eno izmed daljših gorskih grebenov v Alpah. Začenjajo se pri Trbižu in se v 120 km dolgem in 40 km širokem loku vlečejo vse do Slovenj Gradca, od koder se s posameznimi vrhovi (Paški Kozjak, Konjiška gora, Boč, Donačka gora) vijejo vse do hrvaške meje. Izvor besede Karavanke je staroselski (keltski), pomen pa še ni dokončno razvozan. Obstaja več teorij o pomenu imena, npr. »skalnati travniki«, »košuta«, »skupina vrhov, ki teče skupaj«. Romanski priseljenci so poimenovanje prevzeli, le-to se je ohranilo do danes.

V Karavankah najdemo dolinske zatrepe (Poden pod steno Vrtače), krnice (Medvedji dol), soteske (Dovžanova soteska pri Trziču), slapove (Podkranjski slap) in mnogo drugih naravnih znamenitosti, ki imajo pogosto status naravnega spomenika.

DOSTOPNOST

Izhodišča so zelo dobro dostopna z avtobusno povezavo iz Ljubljane in Kranja.

	Avtobus [Ljubljana – Kranj – Ljubljana]	VR v Alpah str. 54, 52
	Avtobus [Kranj – Tržič – Kranj]	VR v Alpah str. 39

5. TRŽIČ – KOČA NA KRIŠKI GORI (1471 m)

Težavnost	Čas	Viš. razlika	Informacije o koči
nezahtevna označena pot	2 uri 20 min	894 m	VII, VIII odprta ves čas I – VI in IX – XII občasno odprta 040 521 3147 info@pd-krize.si

Kriška gora pravega vrha nima, njen najvišji travnat greben je položen, razpote-gnjen od Tržiča proti Tolstemu vrhu. Do Koče na Kriški gori je speljana tovorna žičnica, ki jo pogosto uporabljajo padalci in zmajarji, saj je greben Kriške gore primeren za vzlete.

Z AVTOBUSOM S postaje v Tržiču se po betonskih stopnicah odpravimo mimo cerkve sv. Jožefa in nadaljujemo pot po cesti do odcepa, kjer zavijemo v gozd. Pot se priključi širokemu kolovozu, ki mu sledimo na desno. Povzpemo se po strmejši pešpoti skozi gozd, mimo Male Mizice in nato Velike Mizice, kjer se naha-ja lepa razgledna točka. Nadaljujemo pot strmo navzgor po zahodnem grebenu Kriške gore. Višje je pot položnejša, napredujemo po z gozdom poraščenem grebenu. Kmalu prispemo do razglednih travnatih pobočij Kriške gore (razgled na Škofjeloško hribovje in Gorenjsko). Z desne se nam pridruži pot iz Gozda (str-ma pot), nadaljujemo po uhojeni stezi. Pot se položi in nas v nekaj minutah raz-gledne hoje pripelje do koč na Kriški gori.

Razgled s planine Kofce Foto Matjaž Dovečar

6. TRŽIČ – PLANINA KOFCE (1488 m)

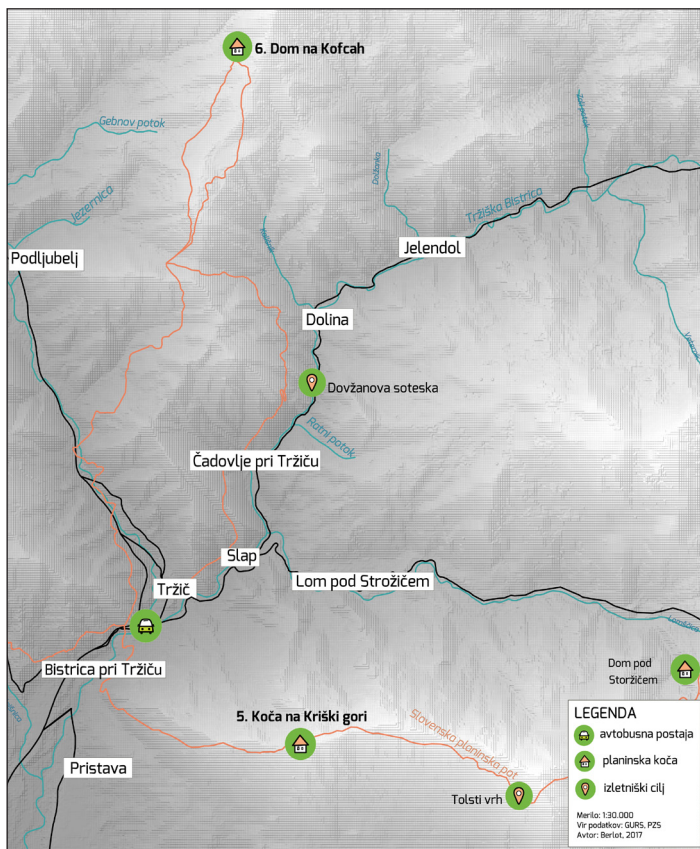
Težavnost	Čas	Viš. razlika	Informacije o koči
nezahtevna označena pot	3 ure 30 min	958 m	VII - IX odprta ves čas I – V in X – XII občasno odprta 041 234 638 vogelnik.kofce@gmail.com

Z AVTOBUSOM S postaje v Tržiču se odpravimo severno proti staremu delu Tržiča, sprehodimo se mimo občinske stavbe, cerkve sv. Andreja in nadaljujemo

severno navzgor po poti do starega gradu. Nato po strmi označeni poti čez Kamnitnik (873 m) in pobočje Pirmance (949 m), čez kolovoz na prevalu Kal (1112 m) in od tam po makadamskem kolovozu levo proti Domu na Kofcah.

Prijeten vzpon na planino Kofce Foto Matjaž Dovečar

ŠKOFJELOŠKO IN CERKLJANSKO HRIBOVJE

Škofjeloško in Cerkljansko hribovje sta del zahodnega predalpskega sveta, ki leži zahodno od Ljubljane. Škofjeloško hribovje se nahaja v porečju Selške in Poljanske Sore, ki se pri Škofji Loki združita v Soro. Obsega Selško in Poljansko dolino ter hribovja med njima, Žirovsko kotlino ter Sorško polje. Na zahodu se nahaja najvišji vrh, Blegoš 1562 m, na vzhodu pa Lubnik (1025 m). Cerkljansko in Škofjeloško hribovje je težko razmejiti, najvišji vrh Cerkljanskega hribovja pa je Porezen (1630 m).

DOSTOPNOST

Izhodišča so dostopna z avtobusom in vlakom v kombinaciji s kolesom, mestnim avtobusom (Lipce – Škofja Loka) ali pešačenjem ter z vlakom (Porezen).

	Vlak [Ljubljana – Škofja Loka – Ljubljana]	VR v Alpah str. 11, 10
	Vlak [Jesenice – Kranj – Škofja Loka – Jesenice]	VR v Alpah str. 10, 11
	Avtobus [Škofja Loka z okolico]	VR v Alpah str. 44
	Avtobus [Ljubljana – Škofja Loka]	VR v Alpah str. 54, 52
	Avtobus [Kranj – Škofja Loka]	VR v Alpah str. 42, 43
	Vlak [Jesenice - Bohinjska Bistrica – Podbrdo/Hudajužna – Jesenice]	VR v Alpah str. 12, 13
	Vlak [Nova Gorica – Podbrdo/Hudajužna – Nova Gorica]	VR v Alpah str. 13, 12

7. ŠKOFJA LOKA - LUBNIK (1025 m)

Težavnost	Čas	Viš. razlika	Informacije o koči
nezahtevna označena pot	2 uri	894 m	Koča je stalno odprta. 031 655 556 info@pd-skofjaloka.com

Lubnik ločuje Selško in Poljansko dolino, z obeh strani nanj vodijo označene poti. Z Lubnika je dober razgled na Polhograjsko hribovje, Škofjeloško hribovje, Juljske Alpe, Karavanke ter celotno verigo Kamniško-Savinjskih Alp. Na Lubniku se nahajajo tudi tri jame: Marijino brezno, Kevderc na Lubniku in Lubniška jama.

Z VLAKOM S postaje v Škofji Loki se z mestnim avtobusom, kolesom ali peš odpravimo proti staremu delu Škofje Loke v smeri zahod, po Kidričevi cesti na Kapucinski trg in nato v staro mestno jedro (2, 6 km), od koder nadaljujemo pot proti Škofjeloškemu gradu. Od tu nadaljujemo pot po spodnjem opisu.

Z AVTOBUSOM S postaje se odpravimo proti staremu jedru Škofje Loke, po nekaj 100 m na desni zagledamo škofjeloški grad, kamor se vzpnemo. Nadaljujemo po poti tik ob grajskem obzidju in kasneje po zgornji poti, tik ob gozdu. Ves čas sledimo udobni, široki poti, ki nas pelje preko travnika, od koder je lep pogled na mesto. Po 10 minutah pridemo do okrogle plošče z označenimi smermi neba in vrhovi v naši bližini. Mimo domačije, Vincarje 21, pridemo po gozdni poti do prevala, imenovanega Kobilica. Od tu naprej nadaljujemo pot po strmi gozdni poti »čez Lužo«. Po dobri uri hoje prispemo v vas Gabrovo. Nadaljujemo po asfaltni cesti, na križišču sledimo smerokazu za Lubnik, od koder nadaljujemo po strmi makadamski cesti, nato pa po gozdni poti vse do vrha.

Pogled na Škofjo Loko, Lubnik in Ratitovec Foto Simon Kablar

8. PODBRDO – POREZEN 1630 m – (HUDAJUŽNA)

Težavnost	Čas	Viš. razlika	Informacije o koči
nezahtevna označena pot	3 ure 30 min	1115 m	VI - VII odprta ves čas I – V in IX – XII občasno odprta 05 9944 759 pdcerkno@pzs.si

Porezen je najvišji in z vseh strani opazen vrh Cerkljanskega hribovja. Južna in zahodna pobočja so bogata z alpskim cvetjem, medtem ko so severna in vzhodna pobočja porasla z gozdom. Na pobočju pod vrhom Porezna bomo v poletnih mesecih vselej naleteli na živino na paši. Na vrhu so ostanki labirinta podzemnih rogov, ki povezujejo utrdbe na severni in vzhodni strani Porezna, ki so bile del italijanskega sistema utrdb z imenom Alpski zid (Vallo Alpino), zgrajenega med 2. svetovno vojno. Z vrha Porezna je lep razgled na vse strani, na vrhu je tudi krog z navedenimi vrhovi v posameznih smereh.

Z VLAKOM S postaje Podbrdo se napotimo navzdol proti Mostu na Soči. Za tablo, ki označuje konec naselja Podbrdo, bomo kmalu opazili most, ki prečka Mlečni potok. Tam zavijemo z glavne na makadamsko cesto, ki pelje do vasi Porezen. Cesta je naprej dobra, prevozna, po nekaj metrih pa zavijemo na kolo-voz. Ob potoku se vzpenjamo navzgor, po približno 30 min pridemo na novejšo cesto, pridružimo se ji tik pred mostom. Pot nadaljujemo desno, kamor nas usmeri tudi kašipot. Kmalu lahko opazimo Spodnje bohinjske gore na nasproti strani: Rodica, Črna prst in Kobla ter vrhovi nad Soriško planino. Pot nadaljujemo proti vrhu po hudourniški grapi. Po gozdni poti se približno eno uro vzpenjamo do planine Jesenica, kjer se pridruži pot iz Hudajužne (možnost za krožno pot).

Na Jeseniški planini v poletnih mesecih pasejo živino, desno po poti pridemo do vrha Porezna, levo Koča na Poreznu.

Vrh Cerkljanskega hribovja je Porezen. Foto Špela Bokal

JULIJSKE ALPE

Julijske Alpe so najvišja in najobsežnejša gorska skupina v Sloveniji. Predstavljajo del Južnih alpeninskih Alp. Ime so dobile po Gaju Juliju Cezarju oziroma rimski naselbini Juliji, ki leži v bližini današnjega Čedad. Večino Julijskih Alp pokriva Triglavski narodni park. Bohinj najpogosteje opišemo kot povirje Save Bohinjske do konca Soteske (ozke doline med Jelovico in Pokljuko).

Bohinjsko jezero je največje slovensko stalno jezero, ki ga poleg Savice napajajo še številni povečini hudourniški pritoki. Nad jezerom se dviguje gorski venec od Jelovice z Ratitovcem čez Spodnje bohinjske gore, Komno, Dolino Triglavskih jezer in Fužinske planote do Pokljuke s Triglavom na čelu. Od leta 1906 je Bohinj s predorom pod Koblo povezan z Baško grapo in naprej Goriško.

DOSTOPNOST

Izhodišča so dostopna tako z vlakom kot avtobusom. Na voljo je tudi »hop on-hop off« avtobus, ki kroži po Bohinju. Več informacij o mobilnosti v Julijskih Alpah: <https://mobility.julian-alps.eu/>.

	Vlak [Ljubljana – Jesenice (P) – Ljubljana]	VR v Alpah str. 11, 10
	Vlak [Jesenice – Bohinjska Bistrica – Nova Gorica – Jesenice]	VR v Alpah str. 12, 13
	Avtobus [Ljubljana – Jesenice – Bohinjska Bistrica AP/ Bohinj Zlatorog – Ljubljana]	VR v Alpah str. 34, 32
	Hop on- hop off bus Bohinj	VR v Alpah str. 30, 31

8.A BOHINJSKA BISTRICA – PLANINA ZA LISCEM (1346 m)

Težavnost	Čas	Viš. razlika	Informacije o koči
nezahtevna označena pot	2 uri 30 min	835 m	VI - IX odprta ves čas I – V in X – XII občasno odprta 051 442 550 damjan.gasperin@siol.net

Črna prst je raj za ljubitelje gorskega cvetja, saj v prvi polovici poletja zaradi mešanja alpske in primorske klime ter značilne kamninske sestave (skladi temnih skrilavcev) tu najdemo pisano floro redkih vrst (alpska možina, kratkodlakava popkoresa, kranjska lilija ...).

Z VLAKOM Od železniške postaje se sprehodimo proti jugu do mostička čez potok Belica, zavijemo desno čezenj in mimo opuščene gostilne Črna prst stopimo na Jelovško cesto. Po njej južno 200 m, pri hiši številka 10 zavijemo desno in se vzpnemo po kolovozu (kažipot). Mimo vojaškega pokopališča iz 1. svetovne vojne na Rebru nadaljujemo jugozahodno čez pašnike, kjer se pred prvo gozdno cesto z desne priključi opisana pot iz Bohinjske Bistrice, po kateri nadaljujemo pot (glej spodnji opis).

Z AVTOBUSOM Z glavnega križišča gremo kratko v smeri Bohinjskega jezera, za stavbo občine in gasilskim domom zavijemo levo po Vodnikovi in Grajski ulici do počitniškega naselja (Zoisova plana) nad Zoisovim gradom. Pot na Črno prst se kot kolovoz začne nad zgornjo počitniško stavbo (kažipot). Skozi gozdič in čez obsežen pašnik se sprehodimo do prve gozdne ceste (vmes se z leve priključi pot z železniške postaje). Cesto prečkamo (kažipot) in nadaljujemo sprva še po travi, nato jugovzhodno navzgor po razdrti traktorski vlaki. Na razcepu sledimo desnemu kraku, ki se kmalu zoži v strmo pot. Po večinoma gozdni poti do kolovoza, nato levo na drugo gozdno pot. Spustimo se levo proti Ravnam, nato desno na pot. Kmalu dosežemo kamnit kolovoz, ki se pne naravnost, pod brunarico pa sledimo desnemu kraku proti jugozahodu v gozd.

Markacije nas s kolovoza pripeljejo po sprva razdrti poti mimo osamljene kočice, višje se sprehodimo vodoravno proti zahodu, nato pa po gozdnem rebri dosežemo zgornjo gozdno cesto. Sledimo ji desno približno četrte ure, nato nas kažipot usmeri levo v breg po ozki poseki med slokimi bukvami. Višje premagamo zaraščeno stopnjo in dosežemo dolec, po katerem v snežno obilnih zimah pustošijo plazovi. Pot ga kmalu zapusti v desno in nato v loku proti levi navzgor pripelje do Orožnove kočice na planini za Liscem.

8.B OROŽNOVA KOČA NA PLANINI ZA LISCEM - DOM ZORKA JELINČIČA NA ČRNI PRSTI (1844 m)

Težavnost	Čas	Viš. razlika	Informacije o koči
nezahtevna označena pot	1 ura 30 min	500 m	VII, VIII odprta ves čas VI in IX, X občasno odprta I - V zaprta 031 260 400 pdpodbrdo73a@gmail.com

Od table pri Orožnovi koči nadaljujemo pot poševno navkreber proti zahodnemu pobočju Črne gore skozi gozd, nato pa po odprtem svetu prečimo proti jugu na pobočje pod Črno prstjo (razgled na bližji Lisec s Fužinskimi hribi in Triglavom v ozadju). Nadaljujemo vzhodno od značilnih pečin in poševno proti levi čez Šibje dosežemo greben Spodnjih Bohinjskih gora na prevalu Čez Suho (1760 m). Tik pod njim je razpotje, kjer se priključi pot s planine čez Črno goro. Pot se vzpne po slemenu proti zahodu in mimo sedelca s temnimi skrilavci do doma tik pod razglednim vrhom.

Orožnova koča na planini za Liscem Foto Mihael Česnovar

9. UKANC - KOČA PRI SAVICI - SLAP SAVICA (653 m)

Težavnost	Čas	Viš. razlika	Informacije o koči
nezahtevna označena pot	20 min	141 m	IV - IX odprta ves čas I - III in X - XII občasno odprta 040 620 784 komna@pd-ljmatca.si

Z AVTOBUSOM S postaje Hotel Zlatorog se usmerimo severno v gozdlič in čez most nad Savico. Nato cesta zavije levo proti zatrepu doline, kjer se žene kvišku stena Komarče. Kmalu za večjo čistino cesto zapustimo (kažipot) in nadaljujemo desno po peščenem kolovozu do Koče pri Savici, od koder nadaljujemo pot proti slapu Savica.

10. KOČA PRI SAVICI - PLANOTA KOMNA (1520 m)

Težavnost	Čas	Viš. razlika	Informacije o koči
nezahtevna označena pot	2 uri 30 minut	867 m	Koča je odprta ves čas. 040 620 784 komna@pd-ljmatica.si

Komna je obsežna planota, ki se razprostira med zahodnim koncem Spodnjih Bohinjskih gora in Dolino Triglavskih jezer na višini med 1500 m in 1800 m. Porasča jo ruševje, v loku pa jo obkroža veriga vrhov z značilno južno kuliso, katere glavni liki so Vrh nad Škrbino, Podrta gora in Tolminski Kuk. Po stari legendi je bila Komna z Dolino Triglavskih jezer v davnih časih kraljestvo Zlatoroga, danes pa se pozimi prelevi v kraljestvo turnih smučarjev.

Zimski čari Komne privlačijo tudi »mrziščarje«. Ob primernih pogojih se namreč temperature v posameznih vrtačah spustijo rekordno nizko. Na Mrzli Komni so leta 2009 izmerili temperaturo $-49,1^{\circ}\text{C}$, kar še danes velja za (neuradno) najnižjo izmerjeno temperaturo v Sloveniji.

Snežna pravljica na Mrzli Komni Foto Matej Ogrin

Izhodišče (Koča pri Savici) je dostopno z avtobusom ali pa se peš odpravimo s postaje Zlatorog Hotel (opis izlet št. 9).

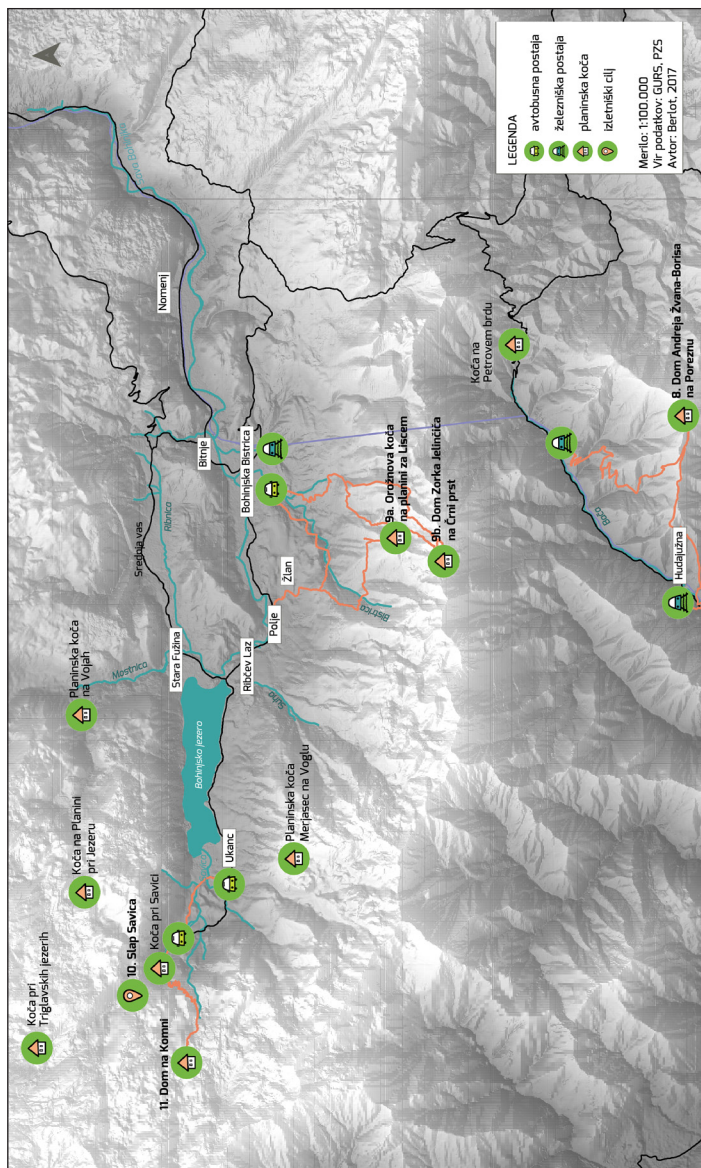

Jesenski pogled na Komno in Bohinj Foto Jošt Gantar

Ko prispemo do Koče pri Savici, se odpravimo mimo le-te po široki peščeni poti. Pri odcepu poti k slapu (mitnica) nadaljujemo v isti smeri (kažipot) po nekdanji mulatjeri, ki se v številnih okljukih vije po gozdu.

Na 1200 m vstopimo v tesno gozdnato dolino Pekel. Pot se z dna doline kmalu dvigne na njeno desno, severno pobočje, po katerem se počasi vzpenja do gozdne meje, kjer se začenja planotast, večinoma ruševnati kraški svet Komne.

V nekaj zavojih mimo odcepa proti Dolini Triglavskih jezer dosežemo Dom na Komni.

POSOCJE

Foto Arhiv LTO Bovec

Posočje obsega ozemlje vzdolž reke Soče, ki izvira v Trenti in se vije proti Novi Gorici, kjer preči mejo in se izlije v Jadransko morje. Soško dolino delimo na Zgornjo, Srednjo in Spodnjo Soško dolino.

Tu najdemo veliko naravnih in kulturnih znamenitosti, pohodniških, kolesarskih poti ter priložnosti za vodne športe.

DOSTOPNOST

Soška dolina je z gorenjske strani dostopna preko prelaza Vršič ter z novogoriške strani v kombinaciji z vlakom in avtobusom. Več informacij o mobilnosti v območju Julijskih Alp: <https://mobility.julian-alps.eu/>.

	Vlak [Ljubljana – Jesenice – Ljubljana]	VR v Alpah str. 11, 10
	Avtobus [Nova Gorica - Tolmin - Bovec - Nova Gorica]	VR v Alpah str. 60, 58
	Mestni avtobus [Nova Gorica – Solkan] linija 1, 2	http://www.avrigo.si/potniski_prevozi/mestni_promet/nova_gorica/vozni_red/
	Avtobus [Kranjska Gora - Vršič - Bovec - Kranjska Gora]	VR v Alpah str. 57
	Vlak [Jesenice - Bohinjska Bistrica - Nova Gorica - Jesenice]	VR v Alpah str. 12, 13

11. SOLKAN - SABOTIN (609 m)

Težavnost	Čas	Viš. razlika	Informacije o koči
nezahtevna označena pot	1 ura 30 min	509 m	I - XII občasno odprta 05 30 46 280 pdbrda@pzs.si

Preko Sabotina poteka slovensko-italijanska meja z razgledom na Goriška Brda, Sveto Goro, Alpe in Gorico. Hrib je bil prizorišče srditih spopadov med 1. svetovno vojno. Danes je na Sabotinu ustanovljen Park miru, ki povezuje 22 narodov, ki so se borili na Soški fronti. S tem Sabotin predstavlja simbol miru, združevanja in povezovanja. Pod vrhom si lahko ogledamo del vojaških kavern oz. rovov (potrebujemo svetilko), ki so jih 1915 začeli graditi avstro-ogrski vojaki. V njih so obrambni in bojni položaji, zaklonišča ter zavetišča. Ko so Sabotin 16. 8. 1916 prevzeli Italijani, so stene prebili in streljali proti Sveti Gori. V Koči na Sabotinu imajo tudi manjšo spominsko muzejsko sobo s fotografijami in vojaškimi predmeti. V neposredni bližini izhodišča je Solkanski most z najdaljšim kamnitim lokom na svetu.

Z VLAKOM, AVTOBUSOM Z železniške ali avtobusne postaje se odpravimo v smeri severozahoda, prečimo solkanski most. Na drugem bregu Soče opazimo planinske oznake za Sabotin (južna in severna pot). Nadaljujemo po južni poti ob robu asfaltne ceste, ki nas po nekaj minutah vzpona pripelje do ostrega desnega ovinka. Sredi ovinka je smerna tabla in strma pešpot, ki se vzpne skozi pas grmičevja. Markirana pot preči cesto in se nato na drugi strani vzpne po strmih stopnicah. Strmina rahlo popusti in nas pripelje na staro vojaško mulatjero, po kateri se vzpenjamo kratek čas. Po razgledišču se kamnita pot ponovno začne strmo vzpenjati. Od tu so lepi razgledi na Goriško. Po približno 1 uri prispemo

Vlak na Solkanskem mostu Foto Mitja Sodja

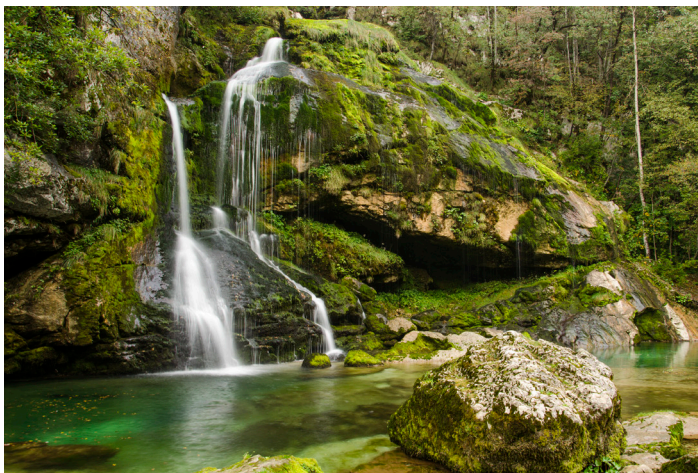
do glavnega grebena Sabotina, kjer opazimo razvaline cerkvice sv. Valentina. Nadaljujemo po razglednem grebenu (pogled na Sveto Goro, dolino reke Soče in Goriško), opazimo lahko tudi ostanke iz 1. svetovne vojne ter mejne kamne. Po 1, 5 ure prispemo na vrh Sabotina, od koder se (lahko) spustimo proti Domu na Sabotinu, povratek po severni poti (priporočljiva svetilka in čelada).

Razgled s Sabotina v dolino Foto Špela Berlot

13. SLAP VIRJE

Z AVTOBUSOM S postaje v Bovcu se odpravimo proti bovški cerkvi in Kaninski vasi. Nadaljujemo po asfaltu do vasi Plužna, ob spomeniku v vasi Plužna po cesti navzgor, nato zavoj v levo, kjer pridemo do slapu Virje v 5 minutah. Do izvira Gjuna hodimo naravnost, prečimo mostiček in zavijemo desno. Nadaljujemo ob kanalu, kjer kmalu prispemo do izvira.

Slap Virje in smaragdno zeleni tolmini Foto David Štulc Zornik

ZGORNJESAVSKA DOLINA

Foto Katja Virgel

Po zgornjesavski dolini teče Sava Dolinka, ki se pri Radovljici združi s Savo Bohinjko v Savo. Dolina se prične pri razvodju v Ratečah in konča pri Mostah. Predstavlja naravno geografsko mejo med Julijskimi Alpami in Karavankami. Je vstopna točka za številne druge manjše alpske doline. Veliko je priložnosti za pohodništvo in kolesarstvo.

DOSTOPNOST

Zgornjesavska dolina je dobro dostopna z železniškimi in avtobusnimi povezavami. Več informacij o mobilnosti na območju Julijskih Alp: <https://mobility.julian-alps.eu/>.

	Vlak (Ljubljana – Kranj – Jesenice – Ljubljana)	VR v Alpah str. 11, 10
	Avtobus (Ljubljana – Kranj – Jesenice – Ljubljana)	VR v Alpah str. 54, 52
	Kolo (daljinska kolesarska povezava D-2)	Ljubljana – Vikrče – Smlednik – Kranj – Brezje – Radovljica – Bled – Jesenice – Kranjska gora – Rateče www.opencyclemap.org

14. KOLESARSKA POT TREH DEŽEL (D2)

Kolesarska Pot treh dežel (Slovenije, Italije in Avstrije) poteka po kolesarski povezavi D-2, ki se vije ob Savi vse od severne do južne slovenske meje.

S kolesom se lahko do Rateč odpravimo že iz Ljubljane (sledimo oznakam D-2 Ljubljana – Vikrče – Smlednik – Kranj – Brezje – Radovljica – Bled – Jesenice – Kranjska Gora – Rateče).

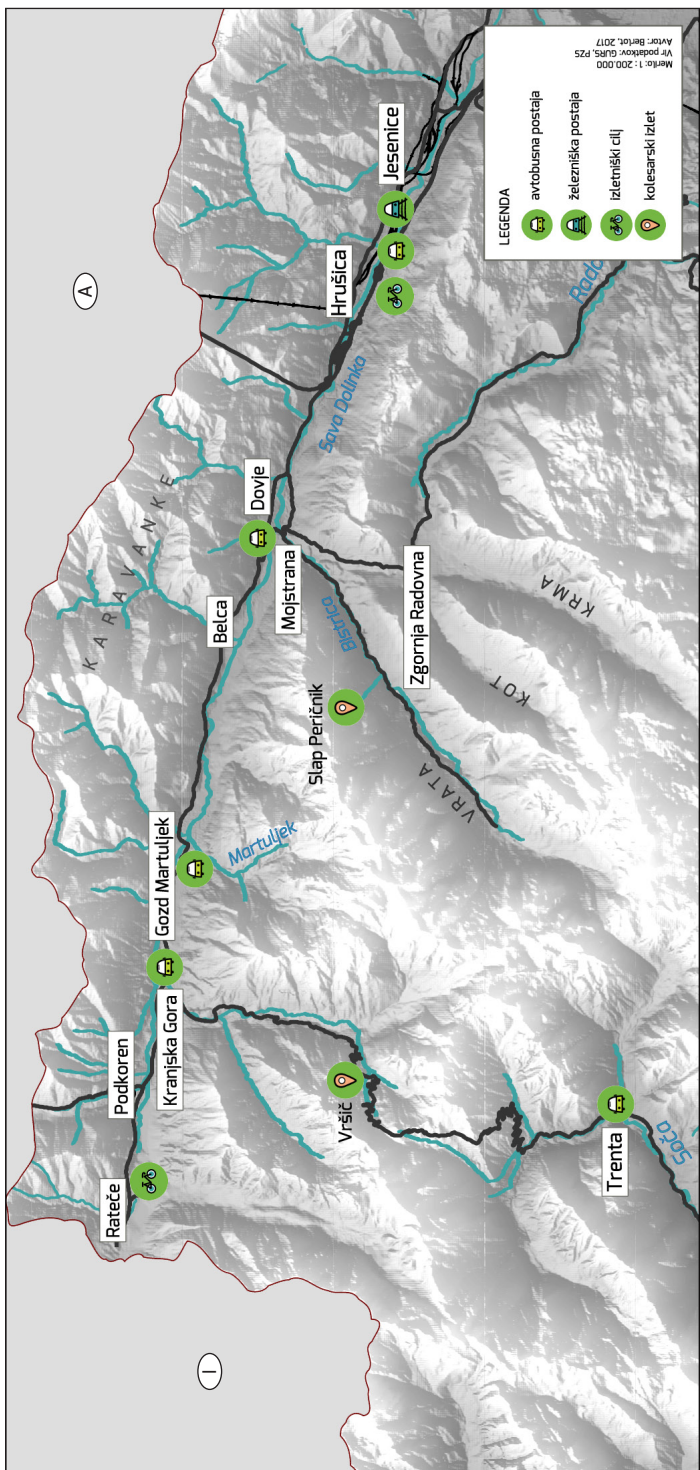
Za najlepši del D-2 velja Pot treh dežel, ki poteka po opuščeni železniški progi. Je atraktivna, varna in primerna tudi za otroke.

Z VLAKOM Pri železniški postaji Jesenice prečimo železnico v smeri jug, kolesarimo po Cesti maršala Tita, nato desno ulica Heroja Verdnika, pod avtocesto, prispemo do daljinske kolesarske povezave D-2. Sledimo oznakam v smeri proti Ratečam. V Mojstrani vstopimo na Pot treh dežel, kjer prečkamo most (Sava Dolinka) ter takoj zavijemo levo na cesto vzporedno z glavno prometno cesto. V križišču kolesarska pot zavije levo in nato takoj desno. Skozi kraj Velca in naravnost do Gozda Martuljka. Skozi Log pridemo v Kranjsko Goro, peljemo skozi center, mimo smučišč (Podkoren) in kmalu prispemo v Rateče. Od tu lahko nadaljujemo naprej proti Italiji (Belopeška jezera, Trbiž).

Pot nas vodi mimo jezera Jasna. Foto Lučka Bertot

PREVOZNIKI

PREVOZNIK	SPLETNA STRAN	TELEFON
Slovenske železnice d.d.	www.slo-zeleznice.si	1999
KAM-BUS d.o.o.	www.kam-bus.si	+386(01) 830 94 14
Alpetour d.d.	www.alpetour.si	+386(04) 201 31 00
Ariva d.d.	www.arriva.si	+386(05) 662 51 09
Arriva Štajerska d.d.	www.arriva.si	+386(02) 300 33 91
Avrigo d.o.o.	www.avrigo.si	+386(05) 330 31 33

Avtorji ne odgovarjajo za spremembe voznega reda ter varnost in primernost izletov. Pred izletom preverite aktualne vozne rede pri ponudnikih prevoza.

Opise planinskih poti je prispevala Planinska zveza Slovenije.

V gore se odpravite fizično pripravljeni in primerno opremljeni. Vedno preverite vremensko napoved.

Projekt Ogenj v Alpah v letu 2017 podpira Eko sklad, slovenski okoljski javni sklad, v okviru spodbujanja komunikacijskih in izobraževalnih aktivnosti okoljskih organizacij na prioritetnem področju razvoja trajnostne mobilnosti v Republiki Sloveniji.

Zapeljan v gore je nastal znotraj projekta Ogenj v Alpah – akcija ozaveščanja o trajnostnih načinih prihoda na izhodišča izletov, ki ga sofinancira Ekosklad, Slovenski okoljski sklad.

Izdala: CIPRA Slovenija, društvo za varstvo Alp
Trubarjeva 50
1000 Ljubljana

Oblikovanje in postavitve za tisk: Lučka Berlot

Fotografija na naslovnici: Katja Vidgaj

Tisk: Medium

Naklada: 2000 izvodov

Ljubljana, maj 2017

FOTOGRAFIJE SO PRISPEVALI:

Mark Truden
Danijela Saksida
Brane Malus
TIC Kamnik
Matjaž Dovečar
Maja Tušek
Simon Koblar
Špela Bokal
Katja Vidgaj
Andrej Zupanc

Katja Pintar
Mihael Česnovar
Mitja Sodja
Matej Ogrin
Jošt Gantar
LTO Bovec
Špela Berlot
David Štulc Zorman
Matjaž Vidmar
Lučka Berlot

VIRI IN LITERATURA:

Janša, K., 2010. *Karavanke: planinski vodnik* – 1. Izdaja. Planinska zveza Slovenije, Ljubljana.

Gorišek, G. 2016. *Razširjena slovenska planinska pot – izbirni vodnik*. Planinska zveza Slovenije, Ljubljana.

Habjan V., Drab, J., Poljanec, A., Stritar, A., 2004. *Kamniško-Savinjske Alpe* – 1. izdaja. Planinska zveza Slovenije, Ljubljana.

Poljanec, A., 2016. *Julijske Alpe. Južni del: enciklopedični vodnik*. Planinska zveza Slovenije, Ljubljana.

Stritar, U., Stritar, A., 1998. *Z otroki v gore*. Sidarta, Ljubljana.

Planinske poti, 2017. URL: www.hribi.net.

Planinske koče, 2017. URL: www.pzs.si.

OGENJ V ALPAH 2017

12. 8. 2017

DOMŽALSKI DOM NA MALI PLANINI

